

OTRANTO'NUN ZAPTINDAN SONRA NAPOLİ KIRALI İLE DOSTLUK GÖRÜŞMELERİ

Ord. Prof. İ. HAKKI UZUNÇARŞILI

Fatih Sultan Mehmed'in 1470 senesinde *Ağrıboz* (Neğrepont) adasını Venediklilerden alması üzerine o tarihe kadar Osmanlı devletiyle *Napoli* Kırallığı arasında devam eden dostluk bozulmuştu; buna da sebep pâdişahın, adanın zaptını Napoli Kırallı Ferdinand'a bildirmesi idi¹. Çünkü Ferdinand adanın zaptını kendisine vurulmuş bir darbe saymış, *Venedik* ve *İspanya* ile müttefikan mukaddes savaşa iştirak edeceğini cevaben bildirmişti (4 Eylül 1470).

İki devlet arasında dargınlık kısa bir müddet sonra düzelmiş, Venedik Cumhuriyeti ile arası açılan Napoli Kırallı, Pâdişahın tekliflerini kabul ile Türklerle dostluğu yenilemişti.

Doğu tarafında muvaffakiyet kazanan Fatih Sultan Mehmed Venediklilerle de anlaşıktan sonra, muhtemel olarak tasavvurunda olan ve Venediklilerin teşvikleri de bu tasavvurunu körükliyen İtalya taraflarına geçmeyi düşündü; yahut adalar prensi Loredano'nun harekâtı bu hâdiseyi tevhit eyledi. Loredano Tocco *Ayamavra*, *Zanta*, *Kefalonya* adalarının prensi olup her sene Osmanlı hazinesine vergi veriyordu; sonra Napoli Kırallı Ferdinand'ın akrabasından birisiyle evlenmiş ve bazı hâdiseler sebebiyle Osmanlılarla arası açılmış olduğundan, bunun üzerine adaların zaptına Gedik Ahmed Paşa memur edilmiştir. Ahmed Paşa donanma ile hareket ederek Epir sahilindeki bu üç adayı zaptetmiş ise de, Loredano kaçmaya muvaffak olarak *Napoli*'ye gitmiştir (1479).

Bu tarihte Napoli Kırallı Ferdinand *Venedik* ve *Ferrara* Cumhuriyetleriyle muhasama halinde bulunduğu gibi, diğer İtalya prensleri de birbirleriyle mücadele etmekte idiler. Bu hal İtalya'ya tecavüz etmek için en müsait fırsattı. Gedik Ahmed Paşa aldığı emir

¹ Napoli kralı *I. Ferdinand*, Aragon Hanedanına mensub olup Babası *Alfons*'tu. Kendisi 1424'te doğmuş, babasının vefatiyle 1458'de Napoli kralı olmuş, 1494 senesinde vefat etmiştir. Fatih sultan Mehmed ve II. Bayezid'in muasırındır. Memleketini merhametsizce idare etmiştir.

üzerine muhtelif kısımdan yüz kadar gemi ile *Adriyatik* sahilindeki İtalya topraklarına yöneldi ve Napoli Kırâlı'nın elindeki *Otranto* sahiline yanaşarak mukavemet görmeden buraya asker çıkardı. Evvelâ etrafa akınlar yaptırarak ortalığı sindirdikten sonra *Otranto* kalesini muhasara etti; kale muhafızı kaçtı; kalenin yardımına Kırâlı'nın oğlu ve veliahtı *Kalabriya* dukası Alfons gönderildi ise de mağlup olduğundan, *Otranto* muhafızları teslim oldular (11 Ağustos 1480). Ahmed Paşa orasını tahkim ile kendisine üs yaptı.

Türklerin *İtalya*'ya ayak basması yarımada'da büyük telâş mûcip oldu; Papa bile kendisini emniyette göremiyordu. Bu hale karşı Napoli Kırâlı ile İspanya ve Papa arasında bir ittifak fikri uyandı. Gedik Ahmed Paşa, *Taranto*'dan sonra içerilere doğru harekâtını genişletecekti; fakat bu sırada, yani 1481 Mayıs'ta, Fatih Sultan Mehmed'in ölümü üzerine Ahmed Paşa, yeni Pâdişah İkinci Bayezid'in daveti üzerine, kaleye sekiz bin kadar seçme asker ve bir buçuk sene yetecek erzak ve harb levazımı bırakarak *Avalonya* sahiline geçip kara yoluyla *İstanbul*'a ve oradan da biraderi Cem Sultan üzerine hareket etmiş olan Sultan Bayezid'e *Bursa Yenişehir*'inde yetişti.

Otranto'daki Türkleri oradan çıkartmak için Napoli Kırâlı, damadı olan Macar Kırâlı Matyas Korven'den de yardım istemişti. Macar Kırâlı Türklerle harbetmesini bilen iki kumandan idaresinde iki bin suvari göndermişti; bunlarla beraber kaleyi muhasara ettiler. Fatih Sultan Mehmed'in ölümü asker arasında duyulmuş ve gelecek yardımdan da ümit kesilmiş olduğundan, hayat ve silâhlarına ilişmemek üzere kaleyi teslim ettiler; Kırâlı, kaledeki muhafız yenicileri ve suvarileri ahde muhalif harb esiri olarak alıkoyarak kendi seferlerine iştirak ettirdi.

Sultan İkinci Bayezid, Cem meselesini hallettikten sonra Napoli Kırâlına *Belgrad*'lı Ozgur oğlu Kasım'ı elçi olarak göndererek *Otranto*'da alınan toplarla esirleri istemiş. Elçi bundan başka bir şey istememiş. Buna karşı Kırâlı, Demomfred adında bir elçi yolluyarak barışıklık talebinde bulunduğundan, Osmanlı Hükümdarı bu Napoli Elçisi ile beraber Sinan Bey'i elçi olarak yollamıştır.

Kırâlı, Sinan Bey ile görüşüp Pâdişah ile anlaşmak isteyerek anı yanında alıkoyarak teferruata ve istenilen şeyler hakkında sureti ve fotoğrafisinde görüldüğü üzere izahatı hâvi Pâdişaha bir nâme yolladı ki hulâsaten şöyledir :

Kıral nâmesinde kendi elçisi Demomfred ile Sinan Bey'in gelerek barışıklık için talep olunan şeylerden haberdar olduğunu, fakat anlatılan şeylerin yanlış anlaşıldığını, bunu halletmek için Sinan Bey'i yanında alıkoyarak durumu izah etmek için bu nâmeyi gönderdiğini beyan etmiş ve ufak tefek şeyler için barışıklığa mâni olmamasını istemiştir.

Kıral Ferdinand, *Belgrad*'lı Özgür oğlu Kasım'ın elçi olarak *Avlonya* Beyi Hacı Bey tarafından yollandığını ve elçinin yalnız silâhları ve esirleri istediğini ve gönülsüz yani gelmek istemeyenleri istemediğini söyleyerek biz de istenileni verip ve Kasım'ı iade etmiştik. Kasım Bey bütün levazımı talep etmiş olsa, gerek o zaman gerek şimdi bunların iadesine imkân yoktur; çünkü bu levazım kalenin tesliminde yardımımıza gelen Fransa, Ceneviz, İspanya, Papa askerleri ve donanmaları efradı tarafından ganimet olarak alınmış olup kendisinin hissesine düşeni ise verebileceğini, diğerlerinin ellerine geçenlerin iadelerine imkân olmadığını ve bu teferruattan vaz geçilerek can ve gönülden barışıklık yapılmasını ve *Otranto*'da alınarak kendisinde bulunan büyük ve küçük topları ve karada ve denizde elde edilen esirleri ve diğer Müslüman esirleri vermeyi kabul eylediğini ve bu suretle barışıklık yapılmasını ve ahitnâme tanzimini ve bu arada ittifak yapılarak dosta dost düşmana düşman olacağını, kendisinin donanmasına Türk donanması gibi hükmolunmasını istemektedir.

Kıral, Gedik Ahmed Paşa'ya da mektup yolluyarak *İstanbul*'a gelen elçisi Mesren Kolo da Demomfred'e karşı gösterilen muameleden memnun olduğunu ve sulh akdi için muvaffak olamadığı için müteessir olduğunu, Sinan Bey'den haber aldığını fakat barışıklığa çalışmasından ümitli bulunduğunu ve bunun için divan-ı hümayuna nâme yolladığını ve kendisinin (Ahmed Paşa'nın) *Otranto*'daki zararları ziyadesiyle *ben şahsen öderim* demesinin pek hoşuna gittiğini ve Sinan Bey ile gönderilen tazı ve kumaşlardan memnun olarak kendisinin de Sinan Bey'in avdetinde bilmukabele Pâdişaha ve kendisine ağır hediyeler yollıyacağını ve Pâdişahla barışıklığa delâlet etmekte devamını rica etmektedir.

Üçüncü vesika'da *Napoli* ve *Sicilya* ve *Kudüs-i Mübarek*'in kralı olduğunu zikreden *Ferdinand*'ın ahitnâmesi:

1 — Karşılıklı olarak müsavi şartlar altında kadın ve erkek, büyük ve küçük, bütün esirlerin iadeleri.

2 — *Otranto*'nun istirdadında Kırılın eline geçmiş olan Türklere âid yedi büyük top ile okları ve küçük toplar ve zarbezzenlerin iadesi ve buna mukabil *Avlonya*'da bulunan ve kiliselerden alınan çanların da Kırıla geri verilmesi.

3 — Her iki devlet kendi ülkeleri dahilinde karada ve denizde kendi memleketlerine gelecek olan Osmanlı ve Napoli halkına zarar verdirmiyerek kendi tebaalarından birisi zarar verecek olursa anı tazmin edecekler.

4 — Her iki devletin tüccarları kanunî resimlerini vermek şartıyla serbestce ticaret edebilecekler.

5 — Her iki devletin tebaalarından biri Türkiye veya Napoli Kırallığında ölecek olursa metrukâtı, tebaası olduğu devlete âit olacak.

6 — Kırıl, teklif ettiği bu ahitnâmesinde dostluğa ve barışa sadık kalacağına yeri göğü yaradan Allah'a ve dört kitap üzerine and içmektedir.

Kırıl *Ferdinand*'ın nâmesiyle Gedik Ahmed Paşa'ya olan mektup ve ahitnâmesinin tarihleri malûm değilse de, şüphesiz Bayezid'in ilk saltanatı senelerinde, 1481 sonları veya 1482 senesi olacaktır. Gedik Ahmed Paşa'nın *Edirne*'de katli tarihi 887 Şevval ve 18 Aralık 1482 olduğuna göre, Kırılın Ahmed Paşa'ya göndermiş olduğu mektup —eger katlinden evvel eline geçti ise— yukarıda gösterdiğimiz seneler arasındadır.

Bu hülâsaya kaydettikten sonra vesika suretlerini sırasıyla aşağıya yazıyorum¹.

Vesika I

صورت مکتوب که از طرف ریفا بحضرت خداوندگار کامکار عزه آمده است

SÛRET-İ MEKTUP Kİ EZ TARAF-I RİGA BEHAZRET-İ
HÛDAVENDİGÂR-I KÂMKÂR AZZE İZZÛHU
ÂMEDE EST

1 — Yedi iklim pâdişahı Sultan Bayezid ulu azametlu pâdişah kim sensin magribin ve maşrikin pâdişahı

2 — ve bizkim Don Frenduz Kudüs-i mübarek ve Çecliye beyi çok selâm ederiz. Bundan birle bir âkim adamımız

¹ Üç vesikanın tercümelerinin asılları Topkapı Sarayı arşivinde 6927 numara ve fotoğrafları da makalenin sonundadır. *Ferdinand*'ın nâme ve ahid-nâme'sinin asılları henüz görülmemiştir.

3 — Demamfred bizim elçimiz, bizim huzurumuza sizin bir yarar adamınızla geldi. Gökcek söyleyüci âkil kişi

4 — sizin tarafınızdan adamunuz bile geldi Sinan bey'i gördük sizin yüce pâdişahlığınızın kâğıdı anladık evvel

5 — ol nesne kim buyurdunuz, ol nesnekim talep olunmuş barışıklık eyliyavüz. Bizim huzurumuza sizin yüce

6 — buyruğunuz malûm oldu, huzur-ı şerifinize yanlış anlatmışlar giden adamlarunuz bir nesnekim emrolunmuş

7 — ol bize gayet müşkil geldi. Ol denilen nesne bize olmak mümkün değildir; ol cihetten ötürü, biz fikr

8 — ittik, elçiyi bunda alıkoduk pâdişahlığınızın elçisini. Ve huzur-ı şerifinize kâğıt yazdık kim bizde

9 — noksan olmaya. Mezkûr Sinan bey ile düzdük ve yazdık kim sulh oluna. Şolkim mümkün olan nesne düzdük

10 — ve yazdık. Şol nesnekim sizin buyruğunuza muvafık gele, hem bizden dahi hürmet olup eksüklük olmaya

11 — ol vakittekim ol düzülmüş ve yazılmış kâğıtları hazretiniz göresiz; ben tahkik bilürin ol vakitkim bizim

12 — bu kâğıtlarımız gerçek; lâkin sahih bilürüm ki bu barışıklığımızı bir sehil nesne için ki bu sehil nesne sizin azametli

13 — ve ulu pâdişahlığınıza ve eyü adınıza ve ulu devletlülüğünüze bî had ve bî kıyas pâdişahlığına ve devletlülüğüne

14 — ve yüce pâdişahluluğuna bir lâşey ve cüz-i kalil ve hiç nesnelere için huzur-ı şerifinize sahih söylerin

15 — Belgradlı Ozgur oğlu Kasım'ı, *Avlonya* Beyi Hacı Bey gönderdi, huzur-ı şerifinizin tarafından yalnız yarağı

16 — ve adamları istedi ama gönülsüz; adamı el ucuyla istedi, bir veçhile cevap verdikim bu adam öte

17 — yakaya geçerse pâdişah bu adamı istemez deyu suret gösterdi; hergiz pâdişah şunu fikir etmez kim bunlar anın

18 — huzur-ı şerifine vara ve artık kişi ve gayrı nesne anmadı. Ânın için bizler huzur-ı şerifinize bildüririz biz gönül ile

19 — ol vakitkim Kasım'ı bundan gönderdik, şöyle tasavvur ittikkim gönül hoşluğuyla gönderdik, ve bu ol nesneyikim

20 — istemiş idi biz dahi can-ü gönül ile virüp göndermiş idik şöyle tasavvur olundukim varıcak makbul oluna

21 — barışıklık oluna deyu. Şöyle anladikkim top ile adamı istedi deyu, andan gayrı hiç bir veçhile uvak devek anlamadı

22 — hergiz Kasım, bu zikrolunandan gayrı esbab istemedi; ol vakit esbabı hep talep eylese dahi ol deyümezdim ki

23 — hep virübilürin ve şimdi dahi deyümezin hep virübilürin, anınçün ki bizlere gelmedi, eğer yazılmış ise de benim

24 — üzerime deftere yazıldı ise dahi bizim âdetimizdir hep deftere yazmak. Bu ufak tefek kimi gizlendi kimi perakende oldu

25 — kimini kendü ihtiyarlariyle bağışladılar, bazısını gögelerde ve bazısını kadırgalarda ongürüz ve Fransa ve Ceneviz

26 — ve İspanya ve Papa cemi asker idi bazısı anların ile dağılıp gitti ekseri kendü ellerinde kaldı

27 — ve talep olunan esbabın kimin gizlediler ve kimin denize bıraktılar, sahîh hazretinize anladuyorum can ve gönül ile

28 — bildirüp sizin ile barışıklık olup aramızda muhabbet ola. Şöyle dilerizkim hazretiniz ile kardaş olalım

29 — elbette isteyinkim barışıklık ola. Ben dilerinkim sizin ile can-ü gönülden barışıklık idüp uvak tevek (ufak tefek)

30 — aramızda nesnedir, esbab ve gayrı nesne için değildir,

31 — komazın elbette barışıklık idarin; eğer bu uvak devek dünya malı dahi değerse komazın elbette barışırın

32 — dilerim can-ü-gönülden sizin ile can-ü-gönülden muhabbet idem, dahi ziyade nesneden ötürü bu zikrolunan

33 — cüzidir, bundan dahi ziyade olsa barışıklığı komazın, bunlar hod cüz'i nesnedir. Şol nesnekim bizim

34 — tarafımızdan mümkündür, hiç bir veçh ile kusur anlamaya, şol nesnekim sizler ile bizim aramızda lâyük-i hürmettir

35 — iderin, şolkim sizlere lâyük-i hürmettir iderin tâki bize namus eksüklüğü olmaya. Görilekim ben dahi sizin

36 — için ne eylerin. Şimdiki halde can-ü gönül ile büyük ve küçük topları şolkim bizde bulunandan ol nesnekim

37 — *Otranda*'dan çıkmıştır verürin ve kuruda, yaşta alınan dutsakları verürin; eğer uvak devek

38 — elimize egledi ise de ben sizin hürmetinize ve muhabbetinize bu müslümanlara ki şunlarkim bunda bizim yanımızda bulunur verürin

39 — ben ufağımдан tefeğimden olurumda' gerektir ki verürin şöylekim benden şâkir ve zâkir olalar ve müslümanlar

40 — sultanımın ayağı toprağına gönderdüğü kâğıt mucibince beylüğüm sizin elçiniz ile söyleşüp ittifak

41 — idüp kâğıtlar kayıt olundu bu barışıklıktan ötürü ve hem onlar da kâğıt gönderüp dergâh-ı muallaya

42 — gönderildi. Doğruluk oldurkim bu kâğıtları göricek sizin elçünüz kâğıdın ve bizim kâğıdımızı dahi

43 — gördükten sonra emiddir ki mukarrer dutulursa and içilüp ahidnâme sadaka olunup şöylekim

44 — dininize ve şerayitinize lâyıq iştir yirine getürüp ahidnâme kayd olunup irsal oluna. Hem and kâğıdın

45 — gönderesiz kendu elçünüz Sinan Bey'e. Nekim ben ikrar ittim ise anı virem ve bizim and kâğıdın elçünüz alup gide

46 — sözüne söz andına and Hudavendegârın tarafından ve bizim tarafımızdan derdest oluna devletinizde muhkem barışıklık

47 — olunup eyü ola ve hem bize ve hem size mukarrer olunsun ol zikrolunan barışıklıkkim ola

48 — gögelerümüze ve kagirgalarumuza kendi vilâyetiniz gemisi bigi (gibi) hökmoluna. Dostuna dost ve düşmanına düşman olavuz

49 — Baki yarağ için ayağınız toprağına varan yeniçeri Süleyman hoca'dan teftiş oluna vesselâm

Vesika II

Kıral Ferdinand Bayezid'e mutlaka dostluk ve barış için yukarıdaki nâmesini gönderdikten sonra aynı zamanda Gedik Ahmed Paşa'ya da mektup yollayarak barışı temin etmesini musırrica etmektedir. Mektubun sureti aynen şöyledir :

صورت مکتوب آنت که از طرف ریفا بنام احمد پاشا آمده است

Sûret-i mektub anset ki ez taraf-ı Riga benâm-ı
Ahmed Paşa âmede est

1 — Selâmdan sonra şöyle malûm olakim ol vakitkim devlet eşiğinden bizim elçümüz döndü geldi bize

2 — Mesren kola Demom Fote deyü viridi bize sultanın nice hoş görüp eyü gayet agalardınız

3 — sevgü ile eyü söz ile barışıklık üzerine sultanım ne kadar çalışup duruşmuşuz pâdişah

4 — hazreti tarafından hem benüm tarafıma. Öyle olsa sizlerden gayet hoşnud oldum kâğıdınızdan ki

5 — gönderdünüz Sinan Bey ile. Buyurmuşuz ki melûl olduk bu barışıklık olmaduğün. İmdi bizler

6 — gayet sevindik ki bizim hatırımız için elünden gelanı taksir itmemişiz, ümizdirki dahi ziyade ola

7 — Benüm için iyülik idesiz ki barışıklık ola anunçun ki bizler Sinan Bey ile söyleştik şol

8 — nesne için şimdiye değin dayanup durulmuş idi şimdi ayırtıldık kapuya kâğıt gönderdik

9 — şol müslümanlar gönderdüğü kâğıt gibi ana göre sizlere arzeder; anınçunkim Sinan Bey'i bunda

10 — ahkodum ki sultanımdan dilek ederim pâdişah hazreti ile beni barıştırasız, bundan ilerü

11 — dilerim hoş olavuz dostlugum eyülüğüm sizler yüzü suyu ola doğruluğüyle hem sizler göresiz

12 — hem doğruluk olmuş ola. Benüm elçüm Mesren Koli'ye sultanım anda demiş ki kendu tarafından kim

13 — Otranda'da olan ziyanı ben ödeyip verayın belki dahi ziyade benüm dahi gönlüme

14 — ol söz begayet hoş olup geldiki bunun gibi söz buyurmuşlar. Ben dahi ikrar ve gerçek

15 — iderin bu sözü kaçan ki barışıklık ola sultanımın hazinedarın ile nesne gönderem ki

16 — sizin hatırınız hoş ola ki benden gayet hoşnut olasız. İnşallah bilesiz benüm ile dostluğunuzu

17 — göresiz. Andan sonra Sinan Bey ile gönderdiğiniz tazıları ve kumaşları keremler itmişsiz. İnşallah

18 — ol ağırlığı bundan Sinan bey gönül hoşluğuyla gider olıcak ağırlık nice olur göresiz.

19 — Ol sebepten Sinan bey'i bunda alıkdok kim pâdişaha ve sultanıma kapuya varan benim adamım

20 — ve Sinan Beğ'ün kapudan gelince. Ve hem sultanımdan dilek iderin bizi pâdişah ile barıştrasız

21 — devr-i kıyametedeğin dustluk idelüm vesselâm.

Bu nâme ve mektup taatîsinden sonra Ferdinand tarafından elçi Sinan Beyle ahidnâme gelmiştir. Ahitnâme aynen şöyledir :

صورت عهدنامه که از طرف ریغا بحضورت پادشاه الاسلام خلدالله ملکه و سلطانہ آمده است

Suret-î ahidnâme ki ez taraf-ı Riga be Hazret-i Pâdişah-el islâm halledellâhü mülkehu ve sultanehu amede est

1 — Yüce dergâhta ve yüce talilü ulu pâdişah Sultan Bayezid ki yedi iklim pâdişahısın ve dahi ben ki

2 — don Ferendin Allahın inayetiyle ki Riga'yın ve Çiçilye'nin ve Kudüs-i mübarekin begiğin selâm eyleriz.

3 — Gerçeklik ile şimdiki halde yagilik idi sizin ile bizim aramızda ve şimdiki halde Allah buyurursa

4 — geldik eyü doğruluk üzerine; şol nesnelere ki bunda yazılmıştır ve dahi ol hep tutsakları erkek

5 — ve dişi büyük ve küçük, yiğit ve koca ki bulunur benim vilâyetimde. Şunlarkim kuruda aldım ve yaşta aldım ki

6 — senin pâdişahlugunun adamlarıdır, dükeli sana virürin ve anlardan gayrilerinkim kendüler istemezler gelmeğe

7 — ve hem sizin pâdişahlugunuz dahi öyle eylesün bizim adamlarımızı. Ve benüm beylüğüm dahi şöyle iktiza itti ki

8 — virem; senin pâdişahlugunun toplarını ki benüm adamlarım alubdurur *Otranta*'dan yedi büyük topları ve dahi

9 — girüde kalan oklardan şunlarkim beylüğümün elinde bulunur ve anlarki küçük toplardan ve Zarbezenlerden

10 — bilinür virürin meğer ki yâd kişiler almış ola. Gögelar ve kedirgalar yâd iklimden ki yanımda değiller idi

11 — ve senin pâdişahluğun hazreti dahi buyura vireler benüm çanlarımı ki aldılar, senin adamların ki *Avlonya*'dadır

12 — ve hem beylüğüm şöyle ahd ider ki senin pâdişahluğuna hiç bir ziyan itmiye denizden ve karadan ve senin

13 — pâdişahluğunun bir ademisine ziyan itmeyim ve bir âdemin buluna benim memleketimde ziyan itmeyim ve bir âdemim ki buluna

14 — senin memleketinde ziyan etmiş ben boynuma alurın ol ziyan olanı ben ödeyim; sizler de bizim için

15 — şöyle eyliyesiz bizim tarafımıza. Ve dahi benim vilâyetimde olan âdemlerim varalar bazirgânlık ideler sayır

16 — halk gibi. Kanun üzere bacaların vireler ve hem vilâyetime gelen âdemlerunıza biz dahi öyle ideriz. Ve dahi

17 — benüm bezirganlarımdan ki vilâyetinde fevt ola rızkı benüm ola; ben dahi şöyle eyliyayın sizün

18 — tarafınıza. Ve dahi şunlar ki eyledik Allahın emriyle oluna barışıklık sizin ile bizim aramızda hiç bir

19 — eğrilik olmya. Bizim aramızda barışıklığımız şöyle olunakim tâ ölünce Allahın inayetiyle. Ve dahi

20 — şöyle and içerin ki yiri ve göği yaradan Allah için ve dahi dört kitap hakkı için ki dört peygambere gelmiştir

21 — ve dahi babam ruhi için ve eğer sultanım buyuracak olursa şol barışıklık içinde ongürüs beyi ile

22 — ve Riga Kastilya ile kastelnon bile olsun. Eğer devletlu sultanım emrederse elçileri

23 — devlet âsitânesine yüz sürüyü varalar vesselâm.

صمدیت مکتوبی لشکر از طرف مرغینا بنا بر احمد شاه ابدی

مسجد و مکان سربله صلوات اولادکم لودل وقت کم دولت مشیخته سیم ایلوز خردی کلید
 مسرتفوقه درختم فرت دنیو وکندی بن سلطانم بچ خوش کدب ایزو غابریه زور کور
 سوکو ایلد ابو حوز الله بار شقیق اذرنه سلطانم نصر جالشورج رضی ز کوشه
 حضرت طرفین هم بی تویم فیه ایلد اولسه بنقلده غایب خسته اولیم کافه کرده
 نوزمه وکسان کیسه سوزمش که توله اولدی بو بار شقیق اولار وچون ایلدی
 فایب سوزنکه که بزم حاضر ایچره لوکتره کله نفضیر انا من سوزنکه که داخل اولد
 بنیم ایچره ایلدی که بار شقیق اولد آنوکون که نزلر سنان کیسه سوزمش که سوز
 اینه ایچره شهید وکن دیشوب ودریش ایمن شهری آیرتله قی فایبه کله کله سوز
 سوز سلما نر کسه وک خاندکی کله کوره سوز سوز ایمر آنوکون کم سنا کیچین
 ایلیققم که سلطانه دیکر لجهن پاشا حضرت ابدین بار شهید ایمر توره
 دایم حوزن اولاد و سلفیم ایلیکم سوز لر فیدی سوز اولد طهر وایله هم سوز کور
 هم طهرون اولمش اولد سوزم ایهم مسرتفولیه سلطانم کده دیش کده طهرون کم
 اوتور ایزه ده اولان زیا کس بن لودل ایزوب قدر این بلکه دایلی زیاده سوزم کی کله
 لودل سوز نجانبه خورش اولور کله کی بو سوزم کی سوز سوزمش لر نه من اوقور وکریل
 زبیرن سوز سوزی قری که بار شقیق اولد سلطانم خردی ایلد ایلد شنه کورتم
 سوزک خاطر خورش اولد که سوزم بن خسته اولد سوز ایله الله سوز سوزم ایله سوز کور
 کورن کر انده هکر سنان بکر ایله کورنمه وکوز طاری لری و قوماش لری کم لر نفس زلفا
 اولد آیزلین بوزده سنا که صرح شولغیدر کله ر اویطوق اعزلق بچ اولور کورن
 اول سبینه سنا کی بون ایلیققم کم پاشا جه و سلطانه قیوه ورن سوزم ایلیققم
 و سنا بکر ایلیق قیوه کله ویم سلطانه دیکر لجهن نبی پاشا ایلد پارتیده کر
 کور قیانه وکن دیشوب ایلیققم ولسلم

صورتی عهدی که از طرف مندرجین حضرت امیر کبیر
 حلال الله علیکم وعلیٰ اولادکم وعلیٰ اهل بیتکم
 بیستم در کاتبه و موجودات معلوله و لو بلائنا سلطان یا نیزه که بنویسند اقلیم بلخ را من و خدیو
 چون فرزندین اهل کابل عساکر بیست که از خدیوین و جملگی بیست نفر سوار کابل که بنام سلیمان
 که در کابل ایستاده اند، یا خدیوین امیر سرک ایلیه بنام آصف، و شهادت جانبدار الله و رسوله
 کلام که در بعضی روزین از آن سؤل شده که بگویند بیست نفر سوار بیست نفر سوار از کابل که
 قویتر بود و کوه کبک و قصبه که بلوژ بنم و لا یتمیم سواد کرم قصبه، انهم و یا شمس التمام
 سکن بلخ، لغوی کل آن سوار که در این و آنین خدیوین که کند و راستی کل کلام
 و هم سرک بلخ، گوید و حق ایلیه ایلیسون بنم که در بعضی و بنام کل کلام کافی شد با اقصای آن
 و نیزم سوار بلخ، لغوی که بنام امیر علم التمام او توله، دن بنویسند که در کابل
 که در قلعه اوق لطفه سواد کرم کل کلام که در کابل و کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 بیست نفر سوار که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 و هم کل کلام که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 بلخ، لغوی که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 سکن مملکتی که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 شویب ایلیه که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 حلق کبک قانون روز، با جگر و بنام و هم و لا یتمیم کل آن که در کابل که در کابل که در کابل
 بعضی سیم باند کافرده که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 هر کس که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 اگر بیکر اولیه بنم آصف، با درستی که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 شویب آینه اخبارین که بنویسند که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 بعضی با هم که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 در وقت سالی که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل
 در وقت سالی که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل که در کابل